

(Γερμασ. Κυθρ. Λευκωσ. Μεσαρ. κ.ά.) 'χτι Κύπρ. Ρόδ. Χάλκ. Ἰγδι Κορ., "Ατακτ. 4,182 ἐγδὲν Πόντ. ἐγδὴ ἦ, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. "Οφ. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἐγδὴ Πόντ. ('Αμισ.) Πληθ. 'γτίδκια Κύπρ. 'χκιά Κύπρ. (Γερμασ.)

'Εκ τοῦ 'Ελληνιστικ. οὐσ. *ι γ δ ι ο ν*, ὑποκορ. τοῦ ἀρχ. οὐσ. *ι γ δ υ ς*. Διὰ τὸν σχηματισμὸν βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 1,394. Οἱ τύπ. *ι γ δ ι* καὶ εἰς Γερμ., 'γ δ ι ν καὶ εἰς Μαχαιρ. 1,84 καὶ 214 (ἐκδ. R. Dawkins), 'γ δ ι καὶ εἰς Γερμ. Διὰ τὸν τύπ. *ι κ δ ι ν* πβ. Μαχαιρ. 2,242 (ἐκδ. R. Dawkins), ὅπου ὁ τύπ. 'κ δ ι ν. 'Ο τύπ. *ὀ γ δ ι* καὶ εἰς Πεντάτευχ. (ἐκδ. Hesseling) 'Αριθμ. 11,8 καὶ "Εξοδ. 26,9. Διὰ τὸν τύπ. 'χ τ ι ν βλ. Χ. Παντελίδ., Φωνητ., 46. Πβ. καὶ Σ. Μενάρδ., 'Αθηνᾶ 6 (1894), 158.

1) 'Αγγεῖον ἐκ λίθου, μετάλλου ἢ ξύλου, εἰς τὸ ὁποῖον κονιοποιοῦνται ἢ πολτοποιοῦνται σκληραὶ ὕλαι, τὸ ἀρχ. Ἰγδυσ, ὄλμος, Ἰγδιον κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. "Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.(Χαβουτσ.): *Γουδι ξύλινο - μπρούτζινο - τῆς σκορδαλιᾶς - τοῦ πιπεριοῦ κοιν. Γουδι τοῦ σπιτιοῦ - τοῦ φαρμακείου. Μὴ βάζης καντὸ νερό 'ς τὸ γουδί, γιατί σκάζει κοιν. Φέρε μου τὸ γουδι νὰ κάνω ἀλιάδα Κέρκ. Βαθύνω τὴν ἐγδὴν Κερασ. "Επαρε τὴν ἐγδὴ καὶ κοπάνισο σκόρδο "Οφ. Εἶμαι 'ποσταμένος' τὰ κόκκαλά μου ἐγ κομμένα σὰ νὰ ἔμ' με κουπανίσης μέσ' 'ς τὸ 'γδιν Κύπρ. || Φρ. "Εγινε γουδι ἀπὸ τὸ μεθύσι (ἐμεθύσθη ὑπερμέτρως) Πελοπν. ('Επίδ. Κορινθ. Μεσσην. Τρίκκ.) — Μ. Λελέκ., 'Επιδόρπ., 234. Εἶναι μαζωμένοι σὰ 'ς τὸ γουδι (ἐπὶ μεγάλου συνωστισμοῦ) "Ηπ. || Παροιμ. φρ.: *Τὸ γουδι τὸ γουδοχέρι* (ἐπὶ τῶν ἐπιμενόντων εἰς τὰ αὐτὰ) σύνθηθ. "Ολοι γουδι κι αὐτὸς γουδοχέρι (ὁμοίως) I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 195, 242. *Τὸ 'γτιν τζαὶ τὸ γτουσέρν* (ὁμοίως) Κύπρ. *Τὸ 'γδιγ καὶ τὸ 'γδοχέρι* (ὁμοίως) Σύμ.*

Τὸ γουδί, τὸ γουδοχέρι | καὶ τὸν κόπανο 'ς τὸ χέρι (ὁμοίως) πολλαχ.

Τὸ γουδί, τὸ γουδοχέρι, | τὸ δικό σου τὸ χαμπέρι (ὁμοίως) Πελοπν. (Γεράκ.) || Παροιμ.

— *Καλημέρα σύντεκε, — ἐγδὴν πελεκῶ*

— *πόσα κότᾶ παίρει; — καρυδέενεν ἔν'*

(κότᾶ = μόδια' ἐπὶ τοῦ ἄλλα ἐρωτωμένου καὶ ἄλλα ἀποκρινομένου) Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά. *Τρίψ' του 'ς τοῦ 'γδ' σ'* (ἐπὶ πραγμάτων μὴ ἀρεστῶν) Μ. 'Ασία (Κυδων.) *Ηῆρ' ἢ νύφη μας τὸ γουδι πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα* (εἰρων. ἐπὶ τῶν καυχωμένων δι' ἀνύπαρκτον κατόρθωμα) I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 110, 262. *Κοπανίζει τὸ νερόν μέσα 'ς τὸ 'γτιν* (ἐπὶ τοῦ ματαιοπονοῦντος) Κύπρ. *'Εβάλιτι τοῦ ριζόν 'ς τοῦ 'γδιν κι κουπανᾶτι του* (συνών. με τὴν προηγουμ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) *Τὸ νερό μέσ' 'ς τὸ γουδι* (ὁμοίως) Κωνπλ. *'Σ τοῦ γουδι ριζοῦ* (ὁμοίως) Θράκ. ('Αδριανούπ.) *'Ατὸς ποῦ 'ς σὴν ἐγδὴν ἀπέσ' νερόν κοπανίζ'* (ὁμοίως) Κοτύωρ. *Κοπανάει ἀέρα μέσ' 'ς τὸ γουδι* (ὁμοίως) Λεξ. Μ. 'Εγκυκλ. *'Αγέρα κουπανίζ' μέσ' 'ς τοῦ 'γδι* (ὁμοίως) Λέσβ. κ.ά. || "Ἄσμ.

'Η Χαρίκλεια 'ς τὴν αὐλή της | ἐβρός ἔχει τὸ γουδί της Παξ.

Μιᾶς κοντουροῦς τὸ τέρτιν της δυὸ χρόνια με τυράνγειεν καὶ τὸ κορμίν μου ζωντανόν 'ς τὸ 'γδίν μου τὸ κουπάνειεν Κύπρ. Συνών. *λουμί, μουρτάρι, μπόμπα, ντουμπέκι, σκορδογούδι, σκορδοστούμπι, χαβάνι.* 2) Μεταφ., ἢ κεφαλὴ 'Αλόων. Λέσβ. ('Αγιάσ. Μυτιλήν. κ.ά.) Μ. 'Ασία (Κυδων.) Σάμ. Σαμοθρ. Χίος (Καρδάμ. κ.ά.): *Τὰ 'γδιὰ σας εἶμι ἀδεγανά, δὲν ἔχιν*

*δράμ' μυαλό Λέσβ. Βάλ' του καλά 'ς τοῦ 'γδ' σ' 'Αγιάσ. Συνών. φρ. Βάλ' το καλά 'ς τὸ μυαλό σου — 'ς τὸ κεφάλι σου. Θὰ σπάσου τοῦ 'γδ' σ' Λέσβ. "Αμ δὲν κατιβάζ' κι σένα τίποντα τοῦ 'γδ' σ'! 'Αλόων. Λεῖψ' ἀπ' τοῦ 'γδ' μ'! (= μὴ με ζαλιζης) Μυτιλήν. "Ε, π' νὰ φᾶς τοῦ 'γδ' σ'! (ἀρά) Σάμ. || Παροιμ. φρ. *Γιὰ κοῦν' σ' τὸ 'γδ' σ', νὰ δῶ τί ἔχ' μέσα* (εἰρων. ἐπὶ ἀνοήτως ὁμιλούντων) Κυδων. || "Ἄσμ.*

Κλέφτιτι τὰ ψαρέλια μας, κλέφτιτι τσι τὰ ζά μας, τσ' ἄμα μᾶς δῆτι 'ς τὴ μοναξιᾶ, κόφτιτι τσι τὰ 'γδιὰ μας

'Αγιάσ. β) 'Η κουρευμένη κεφαλὴ Τῆν. 3) Μετων., ὁ βραχὺς τὸ ἀνάστημα καὶ παχὺς Μακεδ. (Σιάτ.) 4) Παιδιά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπὶ χώρου ἐπιπέδου τοποθετεῖται ὀριζοντίως ξύλινον *γ ο υ δ ι*, ἐπ' αὐτοῦ δὲ κάθηται εἰς τῶν παικτῶν τηρῶν κάθετον τὸν κορμὸν καὶ τεταμένους καὶ ἠνωμένους τοὺς πόδας κατὰ τὰ ἄκρα. Κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐσβεσμένον κηρίον, προσπαθεῖ νὰ τὸ ἀνάψῃ ἀπὸ ἕτερον, τὸ ὁποῖον κρατεῖ διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς. 'Ο ἀποτυχὼν εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην ἀντικαθίσταται ὑπ' ἄλλου κ.ο.κ.

'Η λ. καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γουδῆς* Μῆλ. Πελοπν. (Τσιτάλ.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γουδι* 'Αθῆν. *Γουδίν* Κύπρ. (Πάφ. κ.ά.) *Γουδ'* "Ηπ. ('Αγναντ.)

γουδιάζω Α. Κρήτ. *γουδιάζου* Θράκ. (Σουφλ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ δ ι*.

Κτυπῶ, *κοπανίζω* τι ἐντὸς Ἰγδίου πρὸς πολτοποιήσιν ἢ κονιορτοποιήσιν ἔνθ' ἄν.: *Γουδιασμένο ἀλεύρι*. Συνών. *γ ο υ δ ο κ ο π α ν ἰ ζ ῶ, γ ο υ δ ο τ ρ ῖ β ῶ.*

γουδοκέφαλος ἐπίθ. 'Ιων. (Σμύρν.)

'Εκ τῶν οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ *κεφάλι*.

'Ο ἐπίμονος: *"Ο,τι νὰ τοῦ πῆς δὲ σ' ἀκούει. Εἶναι ἕνας γουδοκέφαλος* μεγάλος. Συνών. *ξεροκέφαλος*.

γουδοκόπαλο τό, ἀμάρτ. *ἐγδοκούπαλον* Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.)

'Εκ τῶν οὐσ. *γ ο υ δ ι*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *ἐ γ δ ι*, καὶ *κοπάλι*.

Γουδοκόπανο 1, τὸ ὅπ. βλ.

γουδοκοπανίζω ἐνιαχ. 'γδοκοπανίζω Θήρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ τοῦ ρ. *κοπανίζω*.

Τρίβω, κονιορτοποιῶ ἐντὸς *γ ο υ δ ι ο ῦ*: *'Γδοκοπανίζω τὸν καφέ*. Συνών. *γ ο υ δ ι ᾶ ζ ῶ, γ ο υ δ ο τ ρ ῖ β ῶ.*

γουδοκόπανο τό, ἐνιαχ. *γουνδοκόπανου* Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.) 'γδοκόπανος ὁ, Θήρ. *γουνδοκόπανους* "Ιμβρ.

'Εκ τῶν οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ *κόπανος*.

Γουδοχέρι, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: *Φέρι μ' δού γουνδοκόπανου νὰ τσακίσου τ' ἀμύγδαλα* "Ιμβρ. *Τὰ σκουρδουγούδια ἔχ' ν' ἔλκειον γουνδοκόπανου αὐτόθ*. Συνών. *γ ο υ δ ὀ σ τ ο υ μ π ο ς, γ ο υ δ ο χ ἔ ρ ι, κ ὄ π α ν ο ς, μ ᾶ τ σ α.*

γουνδόστουμπος ὁ, ἐνιαχ. *γουνδόστουμπος* Λεξ. Γαζ.

'Εκ τῶν οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ *στοῦμπος*.

Γουδοχέρι, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

γουδοτρίβω Α. 'Εφταλ., Μαζώχτρ., 44.

'Εκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ τοῦ ρ. *τρίβω*.

Κονιορτοποιῶ ἐντὸς *γ ο υ δ ι ο ῦ*: *Γουδοτρίβει κανέλες*